

[Jytte Andersen]

og så de reelle muligheder. Der er simpelt hen ikke økonomisk realitet bag det, arbejdsministeren sagde om, at hele uddannelsessystemet står til rådighed for de langtidsledige. Vi synes faktisk, at regeringen har mishandlet det radikale venstre, mishandlet intentionen bag de 100 mill. kr. om, at det skulle sikres, at det var til de korttidsuddannede, og at det skulle være en uddannelse med et bredere sigte. Det, der er tilbage, er et meget snævert uddannelsessyn, og at der faktisk ikke er penge nok.

Betalt frihed til uddannelse er for os noget langt mere konkret og noget langt mere konstruktivt. Det er et oplæg og et forslag til at løse de reelle uddannelsesproblemer på en sådan måde, at uddannelseskløften formindskes. Vi siger ikke, at det vil give os hele løsningen på problemet, som vi ser som et stort problem, fordi uddannelseskløften er så stor, som den er, men det er et element, der kan sikre nogle rettigheder for de korttidsuddannede.

Den rettighed, der ligger i forslaget, dette, at man selv må vælge, må fru Hanne Severinsen jo ikke have opdaget, når fru Hanne Severinsen kan sige, at dette handler om socialdemokratisk uddannelse, og ligesom kan få fremmanet det billede, at der er nogle, der vil bestemme for voksne mennesker, hvad de skal uddanne sig til. Det er der ikke tale om. Der er tale om en ret til at få fri fra sit arbejde, en ret til at vælge imellem nogle uddannelser, således som vi nu har skitseret dem i lovforslaget. Hvorvidt den kreds af uddannelser skal udvides eller ej, er vi naturligvis åbne over for, men man må selv vælge. Der er selvfølgelig også tale om, at man har ret til at vende tilbage til sin arbejdsplads, ellers er uddannelsesfriheden jo mildest talt illusorisk.

Der var en af ordførerne – det var vist endda hr. Ole Vig Jensen – der opfattede lovforslaget som mere snævert i sin målgruppe end beslutningsforslaget. Det er faktisk en misforståelse, for den ret, som vi mener de korttidsuddannede skal have til frihed fra arbejdet eller frihed fra at stå til disposition for arbejdetmarkedet med lønkompensation, omhandler både dem, der er på arbejdsmarkedet, og dem, der i øjeblikket er ledige.

Det er også klart beskrevet i bemærkningerne, at hjemmearbejdende kvinder skal sikres nogle reelle muligheder for at få ud-

dannelse, og i spørgsmålet om de reelle muligheder for dem ligger jo, at der kan være børnepasningsproblemer, og at der kan være transportudgifter og uddannelsesudgifter af anden karakter, som skal dækkes. De hjemmearbejdende kvinder skal med i ordningen.

Vi stiller os også åbne over for at tage andre grupper ind. Det sagde vi også i forbindelse med forhandlingen om beslutningsforslaget, at såfremt der kunne skabes en bred enighed om, at selvstændige skulle med ind i ordningen, så for os gerne. Vi har været positive over for, at landmændene næsten som den eneste gruppe på arbejdsmarkedet skulle have betalt frihed til uddannelse, men vores prioritet ligger altså på lønmodtagerne, uanset om de er i arbejde eller ikke er i arbejde, og på hjemmearbejdende kvinder.

Vi mener også, at de lidt kritiske bemærkninger om uddannelsesindholdet faktisk må bygge på en meget snæver og meget kortsynet uddannelsespolitik. Vi oplever i disse år en polarisering imellem befolkningsgrupperne, nogle spændinger, som for os at se i høj grad hænger sammen med, at der er stor forskel på dem, der har fået uddannelse, og dem, der ikke har fået uddannelse. Det hænger nøje sammen med, at når man har en forholdsvis god uddannelse bag sig, har man større muligheder for at øve indflydelse på samfundet og større mulighed for at forstå, hvad der foregår i samfundet.

Vi bevæger os ind i et informationsfund. Vi frygter, at informationsfundet vil betyde, at informationsmængden vil blive monopoliseret på de grupper, som har meget høj uddannelse bag sig, og det betyder, at en meget stor gruppe, som ikke har ret meget uddannelse, føler en vis afmagt over for samfundsudviklingen, føler en passivitet og ikke føler, at den har mulighed for at øve politisk og faglig indflydelse.

Det fremgik klart af nogle beskrivelser i lavindkomstkommisionens betænkning, at omkring en femtedel af Danmarks befolkning ikke føler, at de har politisk indflydelse, og det synes jeg faktisk at vi som politikere må tage alvorligt. Vores opfattelse er, at det hænger sammen med, at man ikke i sine ungdomsår fik muligheden for en bred almen uddannelse, men af forskellige grunde blev tvunget ud af skolen i 7.-8. klasse. Derfor, fru Hanne Severinsen, er der lagt megen vægt på det almene i vores forslag. Det er